

Звіт за результатами проведення функціонального аналізу Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

**учасника ініціативи «Модельний комітет»
Програми USAID «РАДА: наступне покоління»**

Звіт підготувала Валерія Мішегліна, координаторка роботи з комітетами проєкту «Модельний комітет» Програми USAID «РАДА: наступне покоління».

Програма USAID «РАДА: наступне покоління» висловлює подяку працівникам секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, що залучалися до опитування в рамках функціонального аналізу.

Ця публікація стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID чи уряду Сполучених Штатів. Публікацію видали в рамках Програми USAID «РАДА: наступне покоління», яка є п'ятирічною ініціативою (2021–2026), що впроваджується ГО «Інтерньюз-Україна».

ЗМІСТ

ВСТУП. Мета, завдання та методологія проведення функціонального аналізу в рамках реалізації проєкту «Модельний комітет»	02
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	07
РОЗДІЛ 1. Інституційна спроможність Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг	12
РОЗДІЛ 2. Дотримання регламентних процедур в Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг	23
РОЗДІЛ 3. Прозорість та комунікації Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг	29

Мета, завдання та методологія проведення функціонального аналізу в рамках реалізації проєкту «Модельний комітет»

Одним з основних напрямів діяльності Програми USAID «РАДА: наступне покоління» (далі — Програма) 2022 року є реалізація проєкту «Модельний комітет», мета якого — підвищити спроможність комітетів та завершити роботу з виконання рекомендацій Місії з оцінки потреб Європейського парламенту, відображених у Постанові Верховної Ради України від 17.03.2016 № 1035-VIII «Про заходи з реалізації рекомендацій щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України».

У червні 2022 року Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг став одним з трьох комітетів, якому Програма надає експертну, організаційну та комунікаційну підтримку.

Серед завдань Програми — посилити спроможність комітету в частині:

- реалізації контрольної функції та проведення аналізу практики застосування законодавства відповідно до найкращого досвіду парламентів інших країн;
- впровадження дієвих інструментів комунікації з громадянами та бізнесом, проєктами міжнародної технічної допомоги;
- експертно-аналітичної підтримки, проведення досліджень, що є частиною повного циклу формування політики.

Головна мета Програми — напрацювати моделі та практики, які в майбутньому стануть частиною стандартних парламентських процедур.

Відповідно, підтримку комітетів впроваджують завдяки трьом напрямам експертної підтримки. Перший напрям — знання правил і процедур, знання в галузі парламентаризму основних підходів у роботі комітету, вивчення міжнародного досвіду реалізації основних функцій комітетів і найкращих практик. Другий напрям — експертна підтримка щодо конкретних питань предметів відання комітетів. Щоб підтримка була дієвою та оскільки був запит комітетів, залучено національних і міжнародних експертів для розробки аналітичних документів, аналізу законопроектів, але з урахуванням методології та практик, що їх пропонують експерти першого напрямку. Третій напрям — комунікаційна підтримка.

Основою співпраці з комітетом є Меморандум між Апаратом Верховної Ради України та громадською організацією «Інтерньюз-Україна» про співпрацю з впровадження проєкту Агентства США з міжнародного розвитку USAID «Програма “РАДА: наступне покоління”», підписаний 22 березня 2022 року, та узгоджений план роботи Програми з модельним комітетом — Комітетом Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг. Одним із завдань Плану було провести функціональний аналіз роботи комітету та підготувати звіт за результатами аналізу.

Мета функціонального аналізу — вивчити ключові аспекти діяльності модельного комітету, оптимізувати його роботу та вдосконалити окремі процедури й алгоритми діяльності, підвищити ефективність і результативність модельного комітету.

ЗАВДАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ:

- виявити ключові аспекти й недоліки в реалізації законопроектної, організаційної та контрольної функцій модельного комітету й подальшого напрацювання рекомендацій задля вирішення цих недоліків;
- визначити аспекти, у контексті яких роботу комітету мали б у майбутньому оптимізувати (зокрема, у частині регламентних процедур та опрацювання законопроектів), а також можливості для покращення взаємодії з іншими комітетами й структурними підрозділами Апарату Верховної Ради України, народними депутатами України та виборцями;
- з'ясувати потреби й запити комітету щодо співпраці зі стейкхолдерами, щоб посилити взаємодію модельного комітету з профільними міністерствами та відомствами, органами парламентського контролю і зміцнити інституційну роль та участь модельного комітету у виробленні державної політики.

Програма не мала на меті аналізувати роботу народних депутатів України — членів комітету, їхні функції та роль, тому у звіт не внесли коментарі та оцінки щодо роботи народних депутатів комітету з окресленого питання.

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ КОМІТЕТУ

Щоб провести функціональний аналіз комітету, Програма розробила опитувальник, який містив шість основних блоків запитань (усього 41 запитання):

- 1) механізми ухвалення рішень, розподіл обов'язків між працівниками секретаріату комітету, цінності в їхній роботі;
- 2) процедури діяльності комітету, спрямовані на реалізацію основних функцій парламенту — законопроектної, організаційної та контрольної;
- 3) дотримання регламентних процедур — формування порядків денних; якість та змістовність експертного опрацювання законопроектів;
- 4) комунікація комітету із зацікавленими сторонами (стейкхолдерами) — центральними органами виконавчої влади та представниками інших державних органів, громадськими організаціями, проєктами міжнародної технічної допомоги тощо;

- 5) ефективність використання інструментів для збору, аналізу та поширення публічної інформації про роботу комітету; функціонування вебсайту комітету, використання медіа тощо;
- 6) потреби в проведенні тренінгів та онлайн-курсів для працівників секретаріату комітету.

Кожен блок мав на меті продемонструвати основні тенденції щодо ключових функцій діяльності комітету через аналіз побудови процесів секретаріату комітету під час організаційно-інформаційного, консультативно-правового, методичного забезпечення діяльності комітетів, організації проведення засідань комітетів, слухань у комітетах, роботи підкомітетів та діяльності членів комітету.

У межах функціонального аналізу з 25 жовтня по 10 листопада 2022 року в секретаріаті модельного Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг провели анонімне анкетне опитування. Анкети заповнювали за допомогою гугл-форми. Експерти Програми опрацювали відповіді працівників секретаріату та підготували проєкт звіту, який скерували секретаріату комітету на опрацювання.

Варто зазначити, що проведене дослідження в рамках реалізації проєкту «Модельний комітет» не є соціологічним. Воно дає змогу виокремити потреби й запити секретаріатів комітетів, що виникають під час їхньої практичної діяльності, допомагає оптимізувати роботу й удосконалити окремі процедури та алгоритми діяльності комітетів і демонструє лише тенденції, а не повну вичерпну картинку практичної діяльності Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

Відповідно до рекомендації 9 Місії Європейського парламенту з оцінки потреб, кадрові потреби комітетів Верховної Ради України та потреби в експертизі повинні бути предметом регулярного перегляду та супроводжуватися забезпеченням необхідними ресурсами. Саме тому вважаємо, що методологія і практика проведення такого функціонального аналізу може стати частиною стандартних процедур парламенту й використовуватися для аналізу роботи комітетів, напрацювання рекомендацій щодо оптимізації роботи та посилення інституційної спроможності Апарату Верховної Ради України.

Загальна інформація

У Верховній Раді України IX скликання (2019–2024) створено 23 постійні комітети. Комітет Верховної Ради України — це орган Верховної Ради України, який формують з народних депутатів України для проведення за окремими напрямками законопроектної роботи, для підготовки й попереднього розгляду питань, що входять до повноважень Верховної Ради України, і для виконання контрольних функцій.

Організаційне, правове, наукове, інформаційне, документальне та матеріально-технічне забезпечення діяльності комітетів здійснює Апарат Верховної Ради України. Секретаріат комітету Верховної Ради України є структурним підрозділом Апарату Верховної Ради України, який підпорядковується комітету й керівнику Апарату Верховної Ради України.

Структура й чисельність працівників секретаріатів комітетів за поданням комітетів встановлюються розпорядженням Голови Верховної Ради України в межах затвердженої Верховною Радою України чисельності Апарату Верховної Ради України.

Секретаріати комітетів очолюють керівники секретаріатів, керівник секретаріату комітету має заступника (заступників). Керівників та заступників призначають на посаду та звільняють з посади розпорядженням Голови Верховної Ради України за поданням комітетів та за погодженням з керівником Апарату Верховної Ради України. Інших працівників секретаріату комітету призначає на посади та звільняє з посад керівник Апарату Верховної Ради України за поданням комітету.

Секретаріати комітетів здійснюють організаційно-інформаційне, консультативно-правове, методичне забезпечення діяльності комітетів, організацію проведення засідань комітетів, слухань у комітетах, роботи підкомітетів та діяльності членів комітету, що пов'язана з розв'язанням питань, віднесених до предметів відання комітетів.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 29.08.2019 № 19-IX «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», до предмета відання Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг входить:

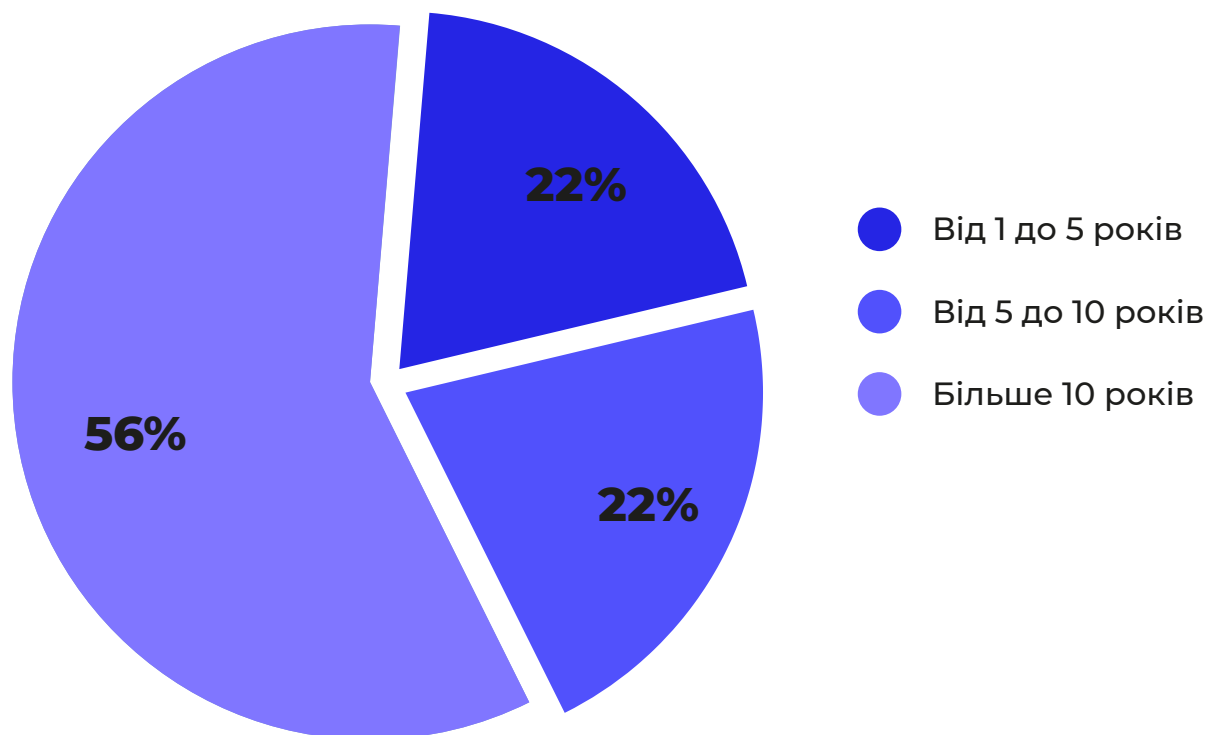
- розвиток паливно-енергетичного комплексу, вугільної, газової, нафтової, нафтопереробної промисловості та електроенергетики;
- розвиток ядерної енергетики та ядерної безпеки;
- функціонування ринків енергії та енергоносіїв;
- транспортування енергії та енергоносіїв;
- енергозбереження та енергоефективність;
- нетрадиційні та поновлювальні джерела енергії;
- поводження з побутовими відходами;
- комунальне господарство;
- житлово-комунальні послуги.

Секретаріат комітету взяв активну участь у заповненні анкет та ефективно співпрацював з Програмою на всіх етапах функціонального аналізу. Загалом в опитуванні взяли участь 9 із 10 працівників секретаріату комітету. У персональному складі секретаріату комітету дотримано гендерного балансу. За результатами опитування виявлено таке співвідношення чоловіків і жінок, які працюють у секретаріаті комітету: чоловіків — 55,56 %, жінок — 44,44 %.

Секретаріату комітету не властива значна плінність кадрів, більшість працівників мають значний стаж роботи в секретаріаті, що може свідчити про міцні зв'язки всередині колективу та сприятливі умови роботи. При цьому, секретаріат Комітету оптимально поєднує діяльність досвідчених і молодих працівників. Водночас, секретаріат має незаповнені вакансії, що може впливати на збільшення навантаження на працівників секретаріату.

Відповідно до результатів опитування, 5 респондентів мають стаж роботи працюють у комітеті понад 10 років (55,56 % складу секретаріату комітету), 2 респонденти — від 5 до 10 років (22,22 % складу секретаріату комітету) і ще 2 респонденти — від 1 до 5 років (22,22 % складу секретаріату комітету).

Стаж роботи в комітеті учасників опитування

Висновки та рекомендації

1. Працівники секретаріату комітету переважно поділяють спільні цінності. Учасники опитування вказують достатньо високий рівень реалізації цінностей у практичній діяльності. Серед цінностей пріоритетними виявилися приязна атмосфера в колективі, справедливий контроль за виконанням рішень (77,78 % респондентів), відкритість до нових завдань, навичок і технологій; конструктивний підхід до розв'язання питань; вміння мотивувати членів команди (55,56 %). Загалом 77,78 % працівників комітету відповіли, що не мали проблем під час виконання своїх посадових обов'язків у секретаріаті комітету. У коментарях до цього запитання деякі респонденти зазначили про наявність проблеми скорочення дедлайнів виконання поставлених завдань під час опрацювання великих обсягів інформації, її узагальнення та подальшого внесення на розгляд Верховної Ради України, а також надмірного робочого навантаження на працівників, викликаного наявністю незаповнених вакансій у секретаріаті комітету.
2. Деякі респонденти звернули увагу на те, що секретаріат комітету має незаповнені вакансії та надмірне робоче навантаження на працівників. Згідно з інформацією на офіційному вебсайті Верховної Ради України, станом на 8 грудня 2022 року на опрацюванні в комітеті стоїть 239 законопроектів (70 з яких комітет визначено головним виконавцем, 169 — співвиконавцем)¹. Відповідно, середня кількість законопроектів на одного працівника секретаріату — 26,5 (загальна кількість) або 7,7 там, де комітет є головним. **Враховуючи, що, крім законопроектної функції, секретаріат комітету має забезпечувати й реалізацію інших функцій комітету, можна зробити висновок, що деякі працівники секретаріату мають надмірне навантаження.**
3. Нині в секретаріаті комітету основним цифровим інструментом роботи є система електронного документообігу (СЕДО). Водночас опитані працівники секретаріату звернули увагу на труднощі з функціонуванням СЕДО. Зокрема, за словами працівників секретаріату, попри його запровадження, документи, які опрацьовуються в електронному вигляді, також треба супроводжувати в паперовій версії. Верховна Рада України планує відтермінувати остаточний перехід до електронного документообігу до завершення воєнного стану (законопроект № 8241).
4. Використання сучасних цифрових інструментів значно полегшує та оптимізує роботу комітетів і парламенту. Спілкування між працівниками секретаріату комітету переважно відбувається через месенджери та мобільні телефони (про що вказали 88,89 % респондентів). Це має певні загрози, пов'язані з кібербезпекою, тому важливо знати базові принципи кібергігієни й типові алгоритми дій у разі виявлення ознак кібератак.

¹ <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/commBillProc>

Більше того, враховуючи, що інформація, якою обмінюються працівники, може становити інтерес для зловмисників, бажано використовувати більш захищені месенджери та канали зв'язку. **Апарату Верховної Ради України варто звернути увагу на навчання працівників Апарату в частині кібербезпеки.**

5. На думку респондентів, **потребують удосконалення механізми залучення експертів для надання рекомендацій законопроектних рішень та розробки законопроектів.** На наявність такої потреби вказали 55,56 % опитаних представників секретаріату комітету. У цьому аспекті комітету варто звернути увагу на посилення дослідницького компоненту під час законопроектної роботи та співпраці з Дослідницькою службою Верховної Ради України. Позитивною практикою секретаріату Комітету є залучення експертів за допомогою профільних проєктів міжнародної технічної допомоги (наприклад, співпраця з Проєктом енергетичної безпеки (ESP) USAID над законопроектом № 5322). У частині розробки законопроектів одним зі стратегічних рішень для парламенту в цьому напрямі може стати створення в структурі Апарату підрозділу, який відповідав би за нормопроєктування та розроблення законопроектів на основі підготовлених суб'єктами законодавчої ініціативи та затверджених комітетом концепцій.
6. На думку більшості респондентів, процедура розгляду комітетом законопроектів і проєктів загальнодержавних програм є ефективною та не потребує вдосконалення. Так вважає переважна більшість опитаних працівників секретаріату Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (88,89 %).
7. У частині організаційної функції комітету майже половина опитаних працівників секретаріату комітету вважає, що деякі процедури треба вдосконалити. Це стосується порядку оцінювання працівників та порядку організації відряджень. Такі відповіді надали відповідно 55,56 % та 44,44 % працівників секретаріату комітету, а решта опитаних або не знали відповіді на поставлене запитання (33,33 %), або мали несуттєві зауваження (11,11 %). Порядок проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2017 року № 640 та іншими нормативно-правовими актами, інформація про які розміщена на вебсайті Управління кадрів Апарату Верховної Ради України². Порядок проведення службових відряджень також врегульовано відповідними нормативно-правовими актами. Відповідно, зміна згаданих процедур потребує широкого обговорення на рівні Національного агентства з питань державної служби. Водночас Управління кадрів Апарату Верховної Ради може звернути увагу на детальніше висвітлення інформації щодо визначених законодавством порядків оцінювання та організації відряджень (наприклад, у формі інфографіки, зручних покрокових інструкцій тощо).
8. Відповідно до опитування, можна виділити три процедури, удосконалення яких підтримала третина працівників секретаріату: формування порядку денного засідань діяльності підкомітетів; розгляд звернень у комітетах; підготовка відповідей на звернення. Уваги також потребує планування законопроектної роботи й процедура отримання комітетами інформації від Голови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, органів Верховної Ради України, державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій.

² <https://vrkadry.rada.gov.ua/news/Dok/73135.html>

9. У частині оцінки процедур реалізації функції парламентського контролю, на думку респондентів, особливої уваги потребує вдосконалення підходів до аналізу комітетами практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб (66,67 % учасників опитування визначили цей напрям пріоритетним). **Важливо розвивати інструменти аналізу практики застосування законів, використовуючи методіку післязаконодавчого контролю (post-legislative scrutiny) та інші інструменти.** Для цього відповідну комплексну методологію післязаконодавчого контролю треба розробити на рівні рекомендацій, офіційно затверджених Верховною Радою України, і внести стандартних процедур Парламенту. Програма в рамках співпраці з Комітетом спільно з працівниками секретаріату проводить аналіз та оцінку застосування Закону України «Про енергоефективність». Окрім цього, за результатами опитування, 44,44 % респондентів зазначили, що варто вдосконалити механізми здійснення парламентського контролю в бюджетному процесі.
10. **Існує потреба в підвищенні обізнаності працівників секретаріату щодо розроблених у комітеті документів про роботу зі стейкхолдерами (зацікавленими сторонами), та посилити стратегічне планування діяльності в цьому напрямі.** Половина опитаних працівників (55,56 %) не має інформації стосовно того, чи систематизовано в комітеті контакти та чи проведено системне планування роботи зі стейкхолдерами. Водночас близько половини (44,44 %) працівників секретаріату комітету зазначила, що в комітеті є розроблена карта й спільна база контактів стейкхолдерів. Для ефективнішої роботи комітету в цьому напрямі всі працівники секретаріату мають бути обізнані, що така інформація є. Крім того, інформація має бути доступною для використання, працівники повинні ознайомитися з нею та за потреби залучати зацікавлених сторін. На додаток, Програма на реалізацію цієї рекомендації підготувала та представила карту стейкхолдерів і їхню базу контактів. **Секретаріату комітету варто постійно оновлювати й доповнювати базу контактів.**
11. Більшість опитаних працівників секретаріату позитивно охарактеризували взаємодію з профільними міністерствами та відомствами, зокрема під час законопроектної роботи та надання пропозицій. 88,89 % респондентів оцінили співпрацю в цьому напрямі як ефективну й конструктивну (5 балів з 5), решта 11,11 % — як хорошу (4 бали). Водночас **існує потреба в удосконаленні наявного алгоритму співпраці з профільними міністерствами, іншими профільними державними відомствами, Рахунковою палатою, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, про що зазначили 55,56 % представників секретаріату комітету.**
12. **Порівняно неактивно відбувається співпраця з академічною спільнотою: лише 22,22 % представників секретаріату комітету оцінили її як хорошу.** Рекомендовано звернути увагу на посилення співпраці з профільними науковими інститутами та з Дослідницькою службою Верховної Ради України.
13. Комітет тісно взаємодіє з громадськими організаціями. Більш як половина працівників секретаріату комітету (55,56 %) відповіла, що вони повністю задоволені співпрацею з громадськістю. Водночас **44,44 % представників комітету вбачають потребу у формуванні дорадчих органів та робочих груп при комітеті за участю представників громадськості.**

14. Результати опитування вказали на потребу посилити громадську участь у процесі законопроектної роботи комітету. За результатами опитування, 44,44 % респондентів зазначили, що публічні обговорення проводилися щодо половини законопроектів. **Водночас 22,22 % респондентів відповіли, що комітет проводив публічні обговорення лише щодо окремих законопроектів протягом останньої сесії.** Варто зазначити, що показники останньої сесії не можуть відображати ситуацію з рівнем публічних обговорень через умови повномасштабної війни й загального зменшення кількості публічних заходів та обговорень.
15. Комітет докладає чимало зусиль для розвитку співпраці з міжнародними організаціями, профільними проєктами ЄС у рамках Східного партнерства, співпрацює із Секретаріатом енергетичного співтовариства. Більш як половина опитаних представників комітету (55,56 %) зазначила, що комітет долучається до реалізації профільних програм ЄС, а працівники секретаріату комітету беруть участь в офіційних міжнародних заходах. Особливо актуальним, на думку працівників секретаріату комітету, є налагодження міжнародної співпраці з парламентами Польщі, Великої Британії, Литви, Німеччини, Франції, а також з енергетичними комітетами Європейського парламенту та США. Організаційна функція комітетів, крім іншого, полягає в участі відповідно до предметів їхнього відання в міжпарламентській діяльності, взаємодії з міжнародними організаціями. Секретаріати комітету не мають у своєму складі спеціалістів відповідальних за розбудову партнерств та міжнародну співпрацю, а отже, не мають достатньої адміністративної спроможності бути активними учасниками міжнародної співпраці. Активну роль на політичному рівні можуть відігравати народні депутати України, але на адміністративному (технічному) рівні це має бути саме секретаріат комітету, що допоможе зробити співпрацю сталою. **Загальну координаційну роль у цьому процесі відіграє відповідальний за міжнародну співпрацю заступник Апарату Верховної Ради та відповідний структурний підрозділ Апарату, що перебуватиме в його віданні (наприклад, на рівні Управління міжпарламентських зв'язків).**
16. Секретаріат комітету активно співпрацює з проєктами міжнародної технічної допомоги й міжнародними організаціями у сфері відання комітету. Опитані працівники зазначили про співпрацю з проєктами USAID (77,78 %), Програмою USAID RANG (55,56 %), тематичними проєктами ЄС, Ради Європи, Проєктом ЄС-ПРООН з парламентської реформи, що завершив свою роботу 2021 року (22,22 %), проєктами за підтримки країн ЄС, Канади (11,11 %). На думку респондентів, **підтримка донорів для комітету та Верховної Ради України загалом важлива й доречна.** Зокрема, в організації тренінгів і навчань для працівників секретаріату комітету й народних депутатів та їхніх помічників-консультантів у напрацюванні експертних рекомендацій для оптимізації роботи комітету, ознайомленні з міжнародним досвідом механізмів співпраці комітетів та донорської спільноти, підготовці посібників з різних аспектів діяльності, а також сприянні налагодженню співпраці з іншими стейкхолдерами, зокрема закордонними. З огляду на зазначене **важливо також поглибити співпрацю секретаріату комітету з міжнародними організаціями та їхніми органами й представництвами насамперед щодо підготовки експертних висновків, а також обміну досвідом для ефективної імплементації права ЄС та секторальної євроінтеграції.** У цьому напрямі Програма в рамках співпраці з комітетом підготувала й надала *Довідник інституцій за сферами правового регулювання, що співпрацюють з Верховною Радою України та надають міжнародну технічну допомогу.*

17. Комітет активно взаємодіє з медіа та активно висвітлює діяльність на своїй веб-сторінці й у соцмережах. Усі опитані представники секретаріату комітету підтвердили, що про діяльність комітету можна дізнатися через вебсайт Верховної Ради України. На думку 88,89 % респондентів, інформацію про діяльність комітету можна знайти на сайті та фейсбук-сторінці комітету, а також на телеканалі «РАДА»; на ютуб-каналі комітету, на сторінках народних депутатів — членів комітету (про це вказали 77,78 % опитаних); у газеті «Голос України» (33,33 %). **Проте жоден із цих ресурсів не має англomовної версії.** З огляду на визначену важливість міжнародної співпраці та означені пріоритети вкрай важливо створити й підтримувати актуальні англomовні версії комунікаційних ресурсів комітету. Водночас, крім англomовної версії вебсайтів, Апарату Верховної Ради України варто звернути увагу на вдосконалення стандартних шаблонів для вебсайтів комітетів.
18. Щодо тренінгів, то 55,56 % опитаних виявили бажання пройти тренінги для навчання працівників секретаріату комітету: «Діяльність парламентських комітетів в порівняльній перспективі: міжнародний досвід» та «Оптимізація роботи державного службовця: ефективний таймменеджмент, розподіл обов'язків, використання технологій». Украв важливо організувати та проводити навчання з нормoproєктувальної техніки й застосування сучасних методик написання законопроєктів з урахуванням євроінтеграційного вектора України.

Розділ 1

Інституційна спроможність Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

Основне завдання секретаріату комітету — забезпечити реалізацію визначених законодавством функцій: законодавчої, організаційної та контрольної. Саме тому від якості роботи секретаріату, професіоналізму та мотивації працівників, коректної побудови внутрішніх процесів та забезпечення координації на всіх рівнях залежить і ефективність роботи комітету.

Керівник секретаріату комітету організовує діяльність секретаріату комітету; розподіляє обов'язки між працівниками й контролює їхню роботу; забезпечує розробку спеціальних вимог до професійної компетентності осіб, які претендують обійняти посаду в секретаріаті комітету, та посадових інструкцій; вносить пропозиції про переведення, звільнення з посад, заохочення, накладення стягнень на працівників секретаріату комітету; погоджує надання рангів державним службовцям; вживає необхідних заходів щодо професійного навчання й підвищення кваліфікації працівників.

Права та обов'язки працівників секретаріату комітету визначають закони України «Про державну службу», «Про комітети Верховної Ради України», «Про запобігання корупції», Кодекс законів про працю України та інші нормативно-правові акти, Правила внутрішнього службового розпорядку, посадові інструкції, Правила внутрішнього службового розпорядку для працівників Апарату Верховної Ради України.

1. Система цінностей та організація робочого процесу в секретаріаті комітету

Цінності — набір правил, моральних і ділових принципів працівників. Без єдиної системи цінностей будь-якому колективу складно стабільно функціонувати й досягати успіху. Система цінностей відображає етичні та світоглядні засади роботи. Загальні цінності працівників Апарату треба визначати на рівні стратегічних документів парламенту. У 2020 році Апарат Верховної Ради розпочинав розробляти Стратегічний план, який мав містити бачення, місію, цінності, мету й цілі розвитку Апарату. Проте фінальний документ публічно не представили. Водночас розробили Стратегію розбудови кадрового потенціалу Апарату Верховної Ради, одне із завдань якої — сприяти розвитку корпоративної культури, впроваджувати ефективну комунікацію та підвищувати престиж .

Працівники секретаріату комітету переважно поділяють спільні цінності. Учасники опитування оцінюють на достатньо високому рівні реалізацію цінностей у практичній діяльності. Зокрема, 77,78 % опитаних представників комітету зазначили, що в практичній діяльності комітету повною мірою (5 балів із 5) втілюють такі цінності:

- справедливий контроль за виконанням рішень;
  - приязна атмосфера в колективі.
-

Половина працівників комітету (55,56 %) вказали на високий рівень (5 балів із 5) реалізації таких цінностей:

- відкритість до нових завдань, навичок і технологій;
- конструктивний підхід до розв'язання питань;
- вміння мотивувати членів команди.

Третина опитуваних (33,33 %) оцінили вказані цінності на хорошому рівні (4 бали з 5), і лише 11,11 % оцінили їх на низькому рівні (2 бали з 5).

На думку 66,7 % опитаних працівників секретаріату комітету, на хорошому рівні (4 бали з 5) можна виокремити реалізацію такої цінності:

- дисциплінованість у виконанні завдань, відповідальність.

22,22 % респондентів оцінили рівень реалізації на високому рівні (5 балів із 5), і лише 11,11 % зазначили низький рівень (2 бали з 5).

Майже половина (44,44 %) представників секретаріату комітету зазначила, що повною мірою (5 балів із 5) реалізуються такі цінності:

- фаховість у питаннях сфер, які стосуються відання комітету;
- вміння команди працювати як злагоджений механізм;
- чіткість інструкцій та зрозумілий алгоритм комунікації в межах комітету з метою виконання завдань.

Друга половина (44,44 %) оцінила реалізацію цих цінностей на хорошому рівні (4 бали з 5), а 11,11 % респондентів — на низькому рівні.

Реалізація цінностей у процесі діяльності Комітету

Щодо організації робочого процесу, то деякі опитані працівники секретаріату зазначили, що під час виконання посадових обов'язків у них виникали певні труднощі через надмірне робоче навантаження, викликане наявністю незаповнених вакансій у секретаріаті комітету, скорочення дедлайнів виконання поставлених завдань, переважно пов'язаних із роботою народних депутатів України, законодавчим «спамом», ухваленням законопроектів у першому або другому читанні в скорочені терміни.

Побудова процесів організації роботи та комунікації між працівниками під час віддаленої роботи в умовах пандемії допомогла Апарату Верховної Ради швидко адаптуватися до умов повномасштабної війни.

Працівники секретаріату комітету спілкуються через месенджери, електронну пошту та мобільні телефони. Це має певні загрози, пов'язані з кібербезпекою, тому важливо знати базові принципи кібергігієни й типові алгоритми дій у разі виявлення ознак кібератак. Понад те, враховуючи, що певна інформація, якою обмінюються працівники, може становити інтерес для зловмисників, бажано використовувати більш захищені месенджери з двостороннім шифруванням, як-от WhatsApp, Signal.

Найпоширенішими інструментами для організації роботи в секретаріаті комітету є месенджери (Facebook Messenger, Viber, WhatsApp), мобільний телефон — 88,89 %, а також Microsoft Teams, Zoom, Skype (66,67 %). Найменш популярні — робочий телефон (44,44 %) та особисте спілкування (33,33 %).

Водночас головними ресурсами, які використовують для роботи в секретаріаті комітету, є електронна пошта та Єдина автоматизована система Верховної Ради України (СЕДО), про що зазначили 100 % опитаних працівників.

Використання сучасних цифрових інструментів значно полегшить та оптимізує роботу комітетів і парламенту. Наразі в секретаріатах комітетів подекуди немає практики використовувати інструменти спільного доступу до документів та інформації, хмарних сервісів, бо головним ресурсом досі є СЕДО. Водночас опитані працівники секретаріату звернули увагу на труднощі з функціонуванням СЕДО. Зокрема, за словами працівників секретаріату, попри його запровадження, документи, які опрацьовують в електронному форматі, також треба супроводжувати в паперовій версії.

2. Щодо розподілу функціональних обов'язків та взаємодії між працівниками секретаріату комітету

Загальне керівництво секретаріатом комітету здійснює голова комітету. Секретаріат комітету очолює керівник який організовує діяльність секретаріату та розподіляє обов'язки між працівниками секретаріату комітету.

Функції секретаріатів комітетів визначено в розділі VI «Забезпечення роботи комітетів Верховної Ради України» Закону України «Про комітети Верховної Ради України». Зокрема, стаття 54 цього Закону визначає, що секретаріати комітетів здійснюють організаційно-інформаційне, консультативно-правове, методичне забезпечення діяльності комітетів, організацію проведення засідань комітетів, слухань у комітетах, роботи підкомітетів комітетів та діяльності членів комітету, що пов'язана з вирішенням питань, віднесених до предметів відання комітетів.

На виконання основних завдань секретаріат комітету:

- 1) бере участь у розробці планів роботи комітету, а також вносить погоджені комітетом пропозиції до проєктів плану законопроєктної роботи Верховної Ради України, порядку денного сесії Верховної Ради України та розкладів пленарних засідань Верховної Ради України;
- 2) щотижня подає в установленому порядку інформацію про перелік питань, які готуються до розгляду в комітеті та про результати їх розгляду;
- 3) за дорученням керівництва комітету організовує підготовку засідань та інших заходів, що проводяться в комітеті, погоджує список запрошених осіб, забезпечує їх присутність та надає їм потрібну інформацію;
- 4) веде протоколи й забезпечує ведення стенографування засідань комітету, здійснює аудіозапис засідань комітету та відеозапис засідання комітету, що проводиться в режимі відеоконференції;

- 5) здійснює підготовку проєктів рішень, висновків, рекомендацій, роз'яснень щодо застосування положень законів з питань, що належать до предмета відання комітету, оформлює ухвалені комітетом документи;
- 6) вносить пропозиції керівництву комітету щодо складу робочих груп для підготовки проєктів законів, постанов та інших актів Верховної Ради України з питань, що належать до предмета відання комітету, та з питань, що обговорюються на засіданнях комітету, забезпечує організаційно-технічне обслуговування їхньої роботи;
- 7) здійснює опрацювання, підготовку законопроєктів, проєктів постанов та інших актів Верховної Ради України, з яких комітет визначено головним відповідно до предмета відання: до попереднього розгляду комітетом; до розгляду в першому та наступних читаннях;
- 8) здійснює підготовку висновків до законопроєктів, з яких комітет визначено головним, а у випадках, передбачених Регламентом Верховної Ради України, — підготовку експертних висновків до законопроєктів або проводить фахову експертизу законопроєктів;
- 9) веде в установленому порядку справи законопроєктів та справи законів по законопроєктах, з підготовки й попереднього розгляду яких комітет визначений головним;
- 10) готує матеріали для доповідачів (співдоповідачів), які виступають на пленарних засіданнях Верховної Ради України з доповідями (співдоповідями) від комітету;
- 11) готує для внесення в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України проєкти законів, постанов та інших актів Верховної Ради України, а також законів, які Президент України повернув до Верховної Ради України на повторний розгляд;
- 12) готує тексти ухвалених законів, постанов та інших актів Верховної Ради України на підпис Голові Верховної Ради України;
- 13) веде в установленому порядку діловодство секретаріату комітету в електронній формі, крім випадків, передбачених законом, із застосуванням єдиної автоматизованої системи роботи з документами у Верховній Раді України;
- 14) за дорученням керівництва комітету:
- а) бере участь в організації контролю за виконанням ухвалених комітетом рішень і рекомендацій;
  - б) здійснює аналіз практики застосування державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами Конституції та законів України, аналіз відповідності закону ухвалених ними підзаконних нормативно-правових актів, своєчасності їхнього ухвалення;
  - в) готує матеріали щодо законопроєктної та контрольної діяльності комітету для засобів масової інформації та інформаційних підрозділів Апарату;
  - г) вивчає разом з народними депутатами України конкретні проблеми безпосередньо на місцях та узагальнює одержані результати для обговорення на засіданні комітету;

- г) взаємодіє з відповідними підрозділами Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, інших органів державної влади з питань, віднесених до предмета відання комітету;
- д) готує в установленому порядку проєкти відповідей на звернення громадян, що надходять до комітету.

На запитання «Як відбувається розподіл обов'язків під час взаємодії з іншими структурними підрозділами Апарату ВРУ в разі розв'язання наскрізних питань (cross-cutting issues)?» абсолютна більшість (100 %) працівників секретаріату комітету відповіла, що такі питання треба узгоджувати на рівні керівників відповідних структурних підрозділів. Половина опитаних працівників (55,56 %) зазначили, що питання можна вирішити в телефонному режимі чи за допомогою електронної пошти, а також скерувавши офіційний лист (44,44 %).

Щодо комунікації з окремими підрозділами Апарату Верховної Ради України, то, за даними опитування, комітет неактивно співпрацює з Освітнім центром Верховної Ради України. Лише 44,44 % працівників секретаріату комітету обізнані з можливостями Освітнього центру ВРУ, третина респондентів (33,33 %) не має інформації щодо співпраці комітету та Освітнього центру ВРУ.

66,67 % працівників секретаріату комітету зазначили, що в комітеті стажуються інтерни. Зокрема, у рамках Програми стажування ГО «Ліга інтернів» (44,44 % респондентів), у рамках студентської практики (11,11 %), у рамках інших програм стажування (22,22 %).

3. Процедури діяльності комітету, спрямовані на реалізацію законопроектної, контрольної, організаційної та установчої функцій (відповідно до Закону України «Про комітети Верховної Ради України»)

Комітети парламенту сприяють реалізації законопроектної та контрольної функцій Верховної Ради України. Секретаріати комітетів забезпечують реалізацію комітетами визначених законодавством функцій.

Законопроектна функція комітетів полягає в:

- 1) розробці проєктів законів, інших актів Верховної Ради України;
- 2) попередньому розгляді та підготовці висновків і пропозицій щодо законопроектів, внесених на розгляд;
- 3) доопрацюванні окремих законопроектів;
- 4) попередньому розгляді та підготовці висновків і пропозицій щодо проєктів загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля, а також наданні згоди на обов'язковість чи денонсацію міжнародних договорів України;
- 5) узагальненні зауважень і пропозицій, що надійшли до законопроектів;
- 6) внесенні пропозицій щодо перспективного планування законопроектної роботи.

Що стосується процедур, спрямованих на реалізацію законопроектної функції комітету, на думку 55,56 % опитаних представників секретаріату комітету, варто покращити:

- наявні механізми залучення експертів для надання рекомендацій стосовно законодавчих рішень та розробки законопроектів.

Переважає більшість працівників секретаріату Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (88,89 %) вважає, що не потребує вдосконалення:

- процедура розгляду комітетом законопроектів, проєктів загальнодержавних програм.

Організаційна функція комітетів відповідно до предметів їх відання полягає в:

- 1) плануванні своєї роботи;
- 2) проведенні збору та аналізу інформації, організації слухань;
- 3) попередньому обговоренні кандидатур посадових осіб: згідно з Конституцією України, Верховна Рада України обирає, призначає, затверджує їх або надає згоду на їхнє призначення; підготовці до розгляду відповідних висновків щодо цих кандидатур;
- 4) підготовці питань на розгляд Верховної Ради України;
- 5) участі у формуванні порядку денного пленарних засідань;
- 6) прийнятті рішень, наданні висновків, рекомендацій, роз'яснень;
- 7) розгляді звернень, що надійшли до комітету;
- 8) участі в міжпарламентській діяльності, взаємодії з міжнародними організаціями;
- 9) підготовці письмових звітів про підсумки діяльності;
- 10) забезпеченні висвітлення діяльності в засобах масової інформації.

У частині організаційної функції комітету майже половина опитаних працівників секретаріату комітету вважають, що деякі **процедури потребують удосконалення**. Наприклад, це стосується:

- порядку оцінювання працівників;
- порядку організації відряджень.

Що стосується інших процедур, то більшість опитаних працівників вважають їх такими, що не потребують удосконалення. , відповідно до опитування можна виділити три процедури, які, на думку третини працівників секретаріату (33,33 %), **потребують удосконалення та на які варто звернути увагу**:

- 1) формування порядку денного засідань підкомітетів;
- 2) розгляд звернень у комітетах та підготовки відповідей на звернення;
- 3) підготовка письмових звітів щодо діяльності комітету, інформування фракцій про відсутність депутатів на засіданнях комітету.

Абсолютна більшість представників комітету (100 %) зазначила, що не потребують покращення:

- процедури організації та проведення засідань (зокрема, закритих), інших заходів у рамках роботи комітету.

Переважна більшість опитаних представників секретаріату комітету (77,78 %) вважає, що не потребують удосконалення процедури:

- створення робочих груп для роботи над законопроектами;
- вироблення пропозицій для бюджетних кошторисів законопроектів.

На думку 66,67 % опитаних, є ефективними й такими, що не потребують удосконалення:

- процедура отримання комітетами інформації від Голови Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, органів Верховної Ради України, державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій для виконання покладених на комітети функцій (водночас 22,22 % опитаних зазначили про потребу покращити цю процедуру);
- планування законопроектної роботи (на думку 22,22 % працівників, процес треба оптимізувати);
- формування порядку денного засідань підкомітетів (третина працівників секретаріату (33,33 %) зазначили, що процедуру варто вдосконалити).

Важливим аспектом реалізації організаційної функції є розгляд звернень у комітетах. На думку 66,67 % опитаних, не потребує вдосконалення:

- розгляд звернень у комітетах та підготовка відповідей на звернення.

Третина працівників комітету (33,33 %) зазначили, що процедуру варто вдосконалити.

Половина опитаних (55,56 %) не вважає за потрібне покращувати наявний порядок процедур щодо:

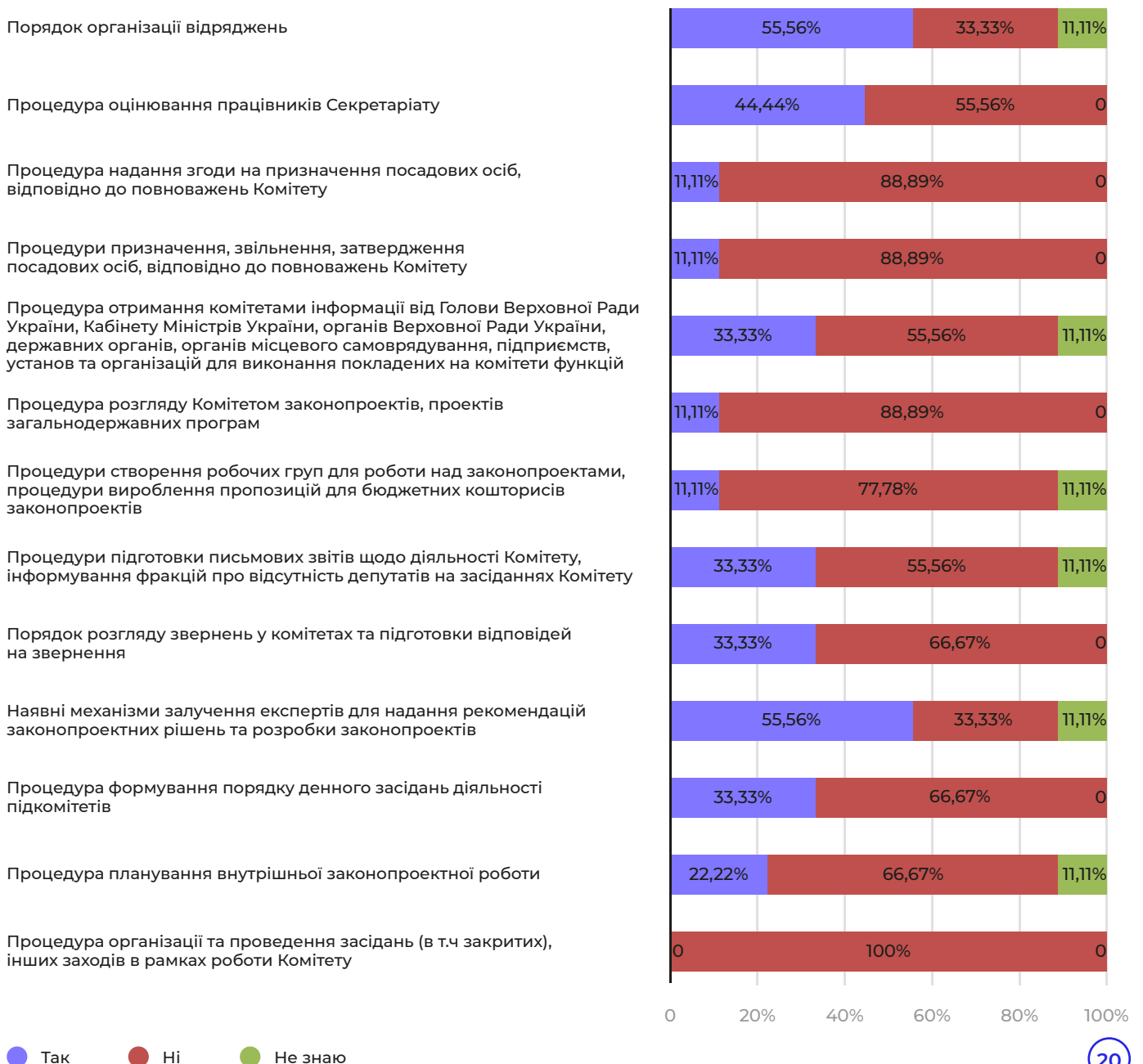
- підготовки письмових звітів щодо діяльності комітету, інформування фракцій про відсутність депутатів на засіданнях комітету.

Певні зауваження в реалізації цієї організаційної функції комітету виникли в 33,33 % опитаних працівників секретаріату комітету.

Участь комітетів у призначенні, звільненні, затвердженні та наданні згоди на призначення посадових осіб є частиною організаційної функції комітету, яку часто визначають як установчу функцію комітетів. Що стосується **установчої функції комітету**, на думку переважної більшості працівників секретаріату комітету (88,89 %), не потребують оптимізації такі процедури:

- участь у призначенні, звільненні, затвердженні посадових осіб відповідно до повноважень комітету;
- участь у наданні згоди на призначення посадових осіб відповідно до повноважень комітету.

На запитання «Якою, на вашу думку, була вага впливу комітетів на формування порядку денного ВРУ, черговості розгляду законопроектів парламентом відповідно до їхньої актуальності?» більш ніж половина опитаних (66,67 %) зазначила, що черговість розгляду законопроектів здійснюється тільки відповідно до рішень комітетів на хорошому рівні (4 бали з 5), 22,22 % — на достатньому рівні (3 бали), ще 11,11 % оцінила на високому рівні (5 балів).

Серед процедур діяльності комітету, спрямованих на реалізацію **функції парламентського контролю**, особливої уваги потребують:

- аналіз практики застосування законодавчих актів у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб з питань, внесених до предметів відання комітетів, — 66,67 % респондентів обрали цей варіант;
- порядок здійснення контрольної діяльності комітету в бюджетному процесі — 44,44 % опитаних працівників комітету вважають, що цю процедуру треба вдосконалити;
- алгоритм співпраці з профільними міністерствами, іншими профільними державними відомствами, Рахунковою палатою, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини — 55,56 % представників секретаріату комітету обрали цей варіант, вказуючи на потребу покращити цю процедуру.

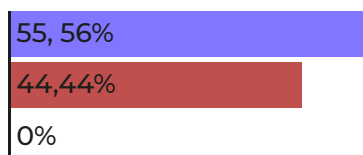

Водночас більшість опитаних працівників комітету вважає, що вдосконалення не потребують такі процедури:

- участь комітетів у підготовці питань на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виконанням нею контрольних повноважень відповідно до Конституції України (ст. 25 Закону України «Про комітети Верховної Ради України») — 77,78 % респондентів зазначили, що до процедури немає зауважень;
- проведення «Години запитань до Уряду», парламентських слухань (та участі комітетів у цих заходах), комітетських слухань — у 55,56 % опитаних працівників комітету процедура не викликає зауважень, лише 22,22 % мають несуттєві зауваження.

Процедури парламентського контролю, які потребують удосконалення

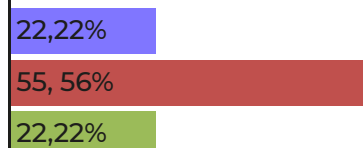
Найвний алгоритм співпраці з профільними міністерствами, іншими профільними державними відомствами, Рахунковою палатою, Уповноваженим ВРУ з прав людини

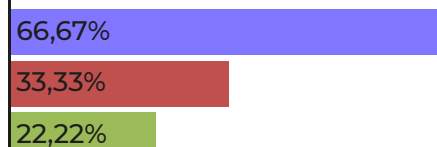
Процедура участі комітетів у підготовці питань на розгляд Верховної Ради України у зв'язку з виконанням нею Конституції України (ст. 25 ЗУ «Про комітети ВРУ»)

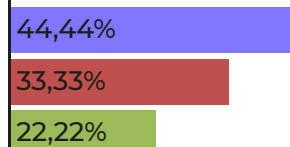
Процедури проведення «Години запитань до Уряду», парламентських слухань (та участі комітетів у цих заходах), комітетських слухань

Процедури аналізу комітетами практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб з питань, внесених до предметів їхнього відання

Порядок здійснення контрольної діяльності комітету в бюджетному процесі

● Так ● Ні ● Не знаю

На запитання «Щодо якої кількості законів протягом останньої сесії в комітеті, у якому / з яким ви працюєте, проводили аналіз підзаконних актів, що їх ухвалюють на виконання цього закону?» **44,44 % працівників секретаріату комітету відповіли, що в комітеті проводили аналіз щодо середньої кількості підзаконних актів.** Третина опитаних (33,3 %) зазначили, що такого аналізу не проводили. На думку деяких працівників (22,22 %), аналіз підзаконних актів проводили щодо переважної кількості законопроектів.

Розділ 2

Дотримання регламентних процедур у Комітеті Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

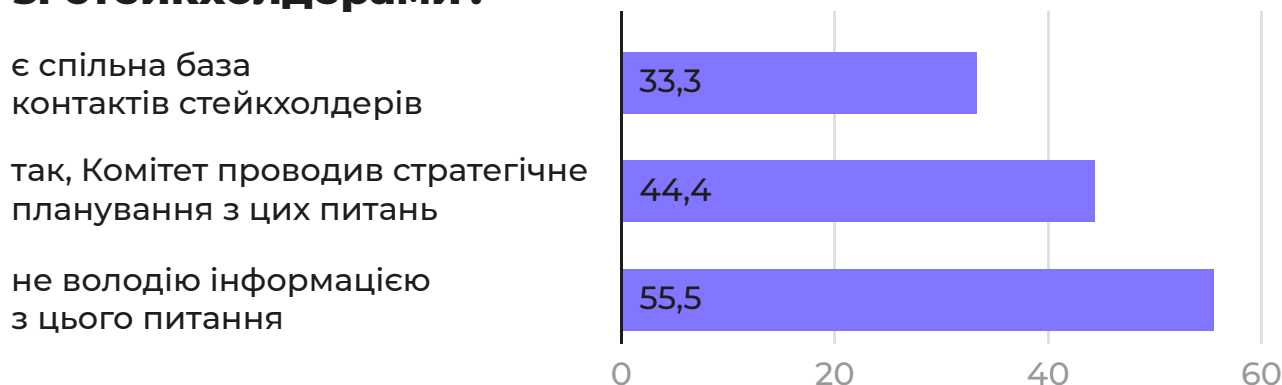
2.1 Співпраця комітету із зацікавленими сторонами (стейкхолдерами)

Перед тим як проєкт законодавчого акта розглядатимуть народні депутати в пленарній залі, його обговорює та попередньо розглядає на засіданні профільний комітет парламенту. Щоб детально опрацювати законодавчі ініціативи, до процесу обговорення часто залучають зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та експертне середовище. Залучення зацікавлених сторін до законодавчої роботи — важливий етап у повному циклі законодавчої політики та позитивний чинник якісної роботи будь-якого парламенту. Інформація про роботу комітетів та співпрацю зі стейкхолдерами здебільшого відкрита й детальна, її розміщують на сторінках комітетів на сайті парламенту.

Комітету має інформацію про основних стейкхолдерів на вебсайті (<https://kompek.rada.gov.ua/uploads/documents/30609.pdf>)

Комітет активно співпрацює зі стейкхолдерами та партнерами, про що свідчать розроблена карта й база даних заінтересованих сторін, їхнє залучення під час публічних заходів. Водночас **55,5 % респондентів не має інформації стосовно того, чи проводили в комітеті систематизацію контактів та системне планування роботи зі стейкхолдерами**. Водночас 33,3 % працівників секретаріату комітету зазначили, що в комітеті є розроблена карта та спільна база контактів стейкхолдерів. На запитання щодо того, чи проводили стратегічне планування активностей у цьому напрямі, 44,4 % опитаних зазначили, що комітет проводив стратегічне планування із цих питань. Результати опитування свідчать про недостатню поінформованість деяких працівників щодо існування відповідної бази даних та роботи в цьому напрямі.

Чи проводилась діяльність з метою систематизації контактів та системного планування роботи зі стейкхолдерами?

Співпраця з органами державної влади

Секретаріат комітету ефективно співпрацює з органами державної влади. Абсолютна більшість працівників секретаріату позитивно охарактеризувала взаємодію з профільними міністерствами та відомствами, зокрема під час законопроектної роботи та надання пропозицій. 88,89 % респондентів оцінили співпрацю в цьому напрямі як ефективну й конструктивну (5 балів з 5), решта 11,11 % — як хорошу (4 бали).

На запитання «Як часто комітет, у якому / з яким ви працюєте, звертався протягом останньої сесії до міністерств чи інших органів виконавчої влади щодо надання / проведення експертизи певного законопроекту?» 55,56 % працівників секретаріату зазначили, що зверталися щодо більшості законопроектів; 22,22 % зазначили, що комітет звертався щодо половини законопроектів; 11,11 % — комітет звертався рідко. Один із працівників секретаріату комітету зауважив, що, на його думку, комітет звертався до органів виконавчої влади щодо надання експертизи стосовно всіх внесених урядових законопроектів.

Переважна більшість (77,78 %) представників секретаріату комітету зазначила, що на засіданнях комітету позицію відповідного міністерства представили на рівні міністра чи заступника міністра щодо більшості законопроектів. Натомість 11,11 % респондентів відповіли, що позицію представили стосовно кількох законопроектів. Один з представників комітету зазначив, що позицію відповідного міністерства здебільшого представили «за можливої участі першими заступниками міністрів».

Загалом, на думку 44,44 % опитуваних, Кабінет Міністрів України чи окремі центральні органи виконавчої влади подавали до комітетів пропозиції щодо законодавчого врегулювання певних питань (пропозиції до законопроектів) щодо половини законопроектів, 22,22 % респондентів вважають, що пропозиції подавали щодо переважної більшості законопроектів, і 11,11 % — щодо менше ніж половини законопроектів.

Співпраця з академічною спільнотою

Комітет неактивно співпрацює з науково-дослідними інституціями. Зокрема, лише 22,22 % представників комітету оцінили співпрацю як «хорошу».

Взаємодія комітету з громадськими організаціями

На думку працівників секретаріату, рівень залученості громадськості до роботи комітету можна охарактеризувати як достатній: 77,78 % респондентів зазначили, що громадськість бере участь у засіданнях та слуханнях комітету, а також у розробленні законопроектів і може пропонувати свої пропозиції (66,67 %).

44,44 % респондентів зазначили, що публічні обговорення проводили щодо половини законопроектів. 22,22 % опитуваних зауважили, що публічні обговорення проводили щодо переважної більшості законопроектів. Решта респондентів (22,22 %) відповіли, що комітет проводив публічні обговорення щодо окремих законопроектів протягом останньої сесії, 11,11 % працівників секретаріату комітету зазначили, що в комітеті не проводили публічних обговорень законопроектів.

На запитання «Як часто комітет, у якому / з яким ви працюєте, звертався протягом останньої сесії до організацій громадянського суспільства щодо надання / проведення експертизи?» 22,22 % опитаних працівників комітету відповіли, що комітет звертався щодо більшості законопроектів. 33,33 % опитуваних зазначили, що комітет не дуже часто звертався, і 22,22 % — у поодиноких випадках, 11,11 % — не звертався зовсім.

Працівники секретаріату насамперед згадали про співпрацю з такими громадськими організаціями (ГО), зазначивши, що це лише невеликий перелік ГО, з якими співпрацює комітет:

- Українська асоціація відновлювальної енергетики;
- Українська вітроенергетична асоціація;
- Біоенергетична асоціація України;
- Асоціація газового ринку України;
- Нафтогазова асоціація України;
- Асоціація міст України;
- Енергетична асоціація «Українська воднева рада»;
- Профільні асоціації енергетичного напрямку;
- Асоціації ОСББ;
- Аналітичний центр DiXi Group;
- Аналітичний центр «Центр Разумкова»;
- Європейсько-українське енергетичне агентство;
- Громадська спілка «Енергетичний союз»;
- Центр екологічних ініціатив «Екодія».

Понад половина респондентів (55,56 %) відповіли, що вони повністю задоволені співпрацею з громадськістю. Водночас 44,44 % представників комітету вбачають потребу у формуванні дорадчих органів та робочих груп при комітеті за участю представників громадськості.

11,11 % представників комітету вважають, що варто більше залучати громадських експертів для надання рекомендацій і формування висновків щодо законо-проектних ініціатив.

Співпраця з медіа

Секретаріат комітету на постійній основі співпрацює з медіа, заяви голови комітету завжди розміщують у ЗМІ.

Стосовно співпраці із загальнодержавними медіа, журналістами та регіональними ЗМІ, то оцінки представників комітету поділилися так: переважна більшість (77,78 %) зазначила, що члени комітету активно співпрацюють з медіа; трохи більше як третина (33,33 %) відповіла, що комітет докладает значних зусиль для активної роботи народних депутатів з регіональними ЗМІ та громадськими організаціями; лише 11,11 % опитаних зазначили, що комітет запрошує журналістів на свої заходи.

Близько половини респондентів (55,56 %) вважають, що наявний стан співпраці цілком задовольняє потреби комітету. Але водночас працівники секретаріату комітету (33,33 %) вбачають потребу у формуванні переліку ЗМІ, яких запрошуватимуть на заходи комітету.

Актуальним запитом комітету є також організація спеціальних пресбрифінгів щодо окремих законопроектів / питань, що належать до предмета відання комітету. Про таку потребу зазначили у своїх відповідях 44,44 % представників комітету. Крім того, на думку 22,22 % респондентів, за кожним предметом відання варто мати перелік контактів ЗМІ, які зацікавлені у висвітленні відповідних питань. Деякі працівники комітету (11,11 %) вважають, що треба також покращити обізнаність ЗМІ щодо того, до кого з народних депутатів України можна звернутися з тих чи інших питань.

Міжнародна співпраця

Досить активною є співпраця комітету з міжнародними організаціями та інституціями ЄС. Абсолютна більшість респондентів (100 %) вказала на активність комітету щодо участі в співпраці з ЄС та в рамках його програм.

Менш активною в комітеті є співпраця в міжнародному напрямі. Лише 33,33 % представників секретаріату комітету зазначили взаємодію з парламентами та профільними комітетами інших країн як достатньо активну. Водночас 22,22 % зауважили, що комітет уже налагодив таку співпрацю.

Понад половина представників комітету (55,56 %) зазначили, що комітет долучається до процесу участі України в профільних програмах ЄС, а члени секретаріату комітету беруть участь в офіційних міжнародних делегаціях.

Третина опитаних (33,33 %) зауважила, що комітет долучається до роботи парламенту з міжнародними організаціями та інституціями ЄС (Європарламент, Єврокомісія), Радою Європи, ООН, ОБСЄ, Венеційською комісією тощо.

Натомість деякі працівники комітету зазначили, що комітет долучається до процесу участі України в Східному партнерстві з профільних питань та співпрацює із секретаріатом енергетичного співтовариства.

На запитання «Наскільки часто ваш комітет бере участь у міжпарламентській діяльності, взаємодіє з міжнародними організаціями, включає членів комітету та/або працівників секретаріату комітету до складу офіційних парламентських делегацій?» 33,33 % опитуваних працівників Комітету зазначили, що не мають запитуваної інформації. Друга третина респондентів (33,33 %) , що Комітет бере участь в зазначеній діяльності не рідше раз на місяць, решта опитуваних співробітників Комітету (22,22 %) зазначили у відповіді — не рідше раз на рік, 11,11 % — не рідше раз у два тижні.

Працівники секретаріату Комітету також зазначили, що Комітету варто налагодити співпрацю (але наразі такої співпраці не ведеться) з наступними міжнародними організаціями/інституціями/профільними комітетами інших країн: Польща, Велика Британія, Литва, Німеччина, Франція, США, а також профільним комітетом Європейського парламенту.

Співпраця з донорами

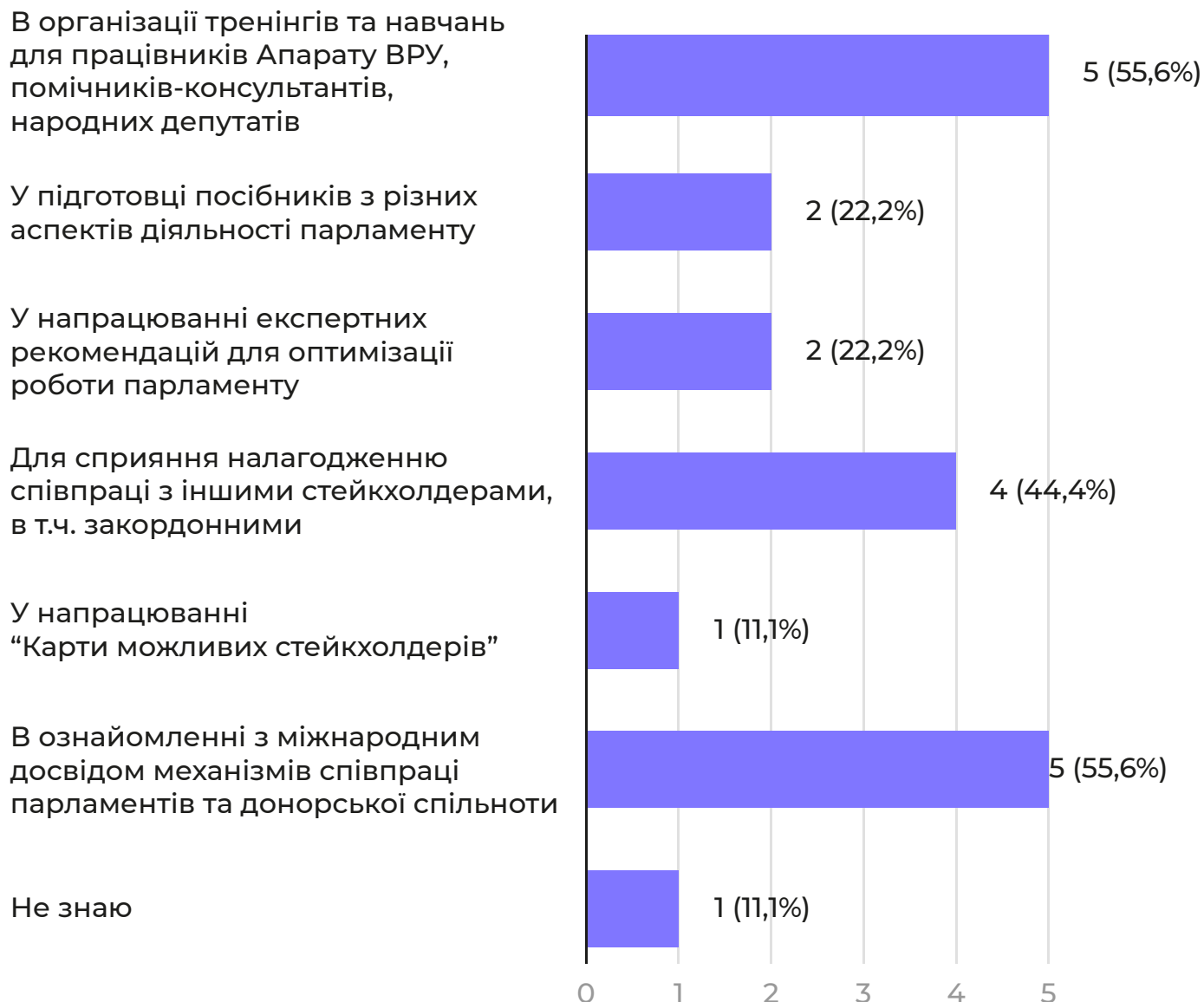
Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг отримує підтримку проєктів міжнародної технічної допомоги. Про це зазначили 33,33 % опитуваних працівників комітету, натомість 44,44 % не мають інформації щодо поставленого запитання.

Найтісніше комітет співпрацює з проєктами USAID (77,78 %) і Програмою USAID RANG та іншими (про співпрацю зазначили 55,56 %). 22,22 % працівників секретаріату вказали на активну співпрацю комітету з проєктом ЄС-ПРООН з парламентської реформи (завершився 2021 року) і тематичними проєктами ЄС, Ради Європи. Деякі працівники комітету (11,11 %) також вказали на проєкти за підтримки держав — членів ЄС, Канади.

Варто зазначити, що підтримка донорів була б для комітету та Верховної Ради України загалом важливою саме в організації тренінгів та навчань для працівників Апарату ВРУ, помічників-консультантів, народних депутатів у напрацюванні експертних рекомендацій для оптимізації роботи парламенту, ознайомленні з міжнародним досвідом механізмів співпраці парламентів та донорської спільноти, підготовці посібників з різних аспектів діяльності парламенту, а також сприянні налагодженню співпраці з іншими стейкхолдерами, зокрема закордонними.

На вашу думку, в яких питаннях підтримка донорів була б для Комітету та ВРУ в цілому важливою та доречною?

9 відповідей

Розділ 3

Прозорість та комунікації Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг

Висвітлення інформації про діяльність комітету

Комітети інформують громадськість про свою діяльність, зокрема, оприлюднюючи план роботи, розклад засідань комітетів, ухвалені комітетами акти, протоколи й стенограми засідань комітетів і слухань у комітетах. Засідання та інші заходи комітетів, які проводяться відкрито, мають право відвідувати журналісти, працівники засобів масової інформації, представники громадських організацій. Для журналістів, працівників засобів масової інформації, акредитованих при Верховній Раді України, додаткова акредитація для відвідування засідань комітетів не проводиться.

Інформацію про поточну діяльність комітетів та ухвалені ними рішення розміщують на офіційному вебсайті Верховної Ради України в глобальній інформаційній мережі «Інтернет», у газеті «Голос України», в інших засобах масової інформації.

Комітети мають право поширювати у встановленому порядку інформацію про діяльність через свої вебсторінки, на офіційному вебсайті Верховної Ради України в глобальній інформаційній мережі «Інтернет», парламентському телеканалі «РАДА» та через інші засоби масової інформації.

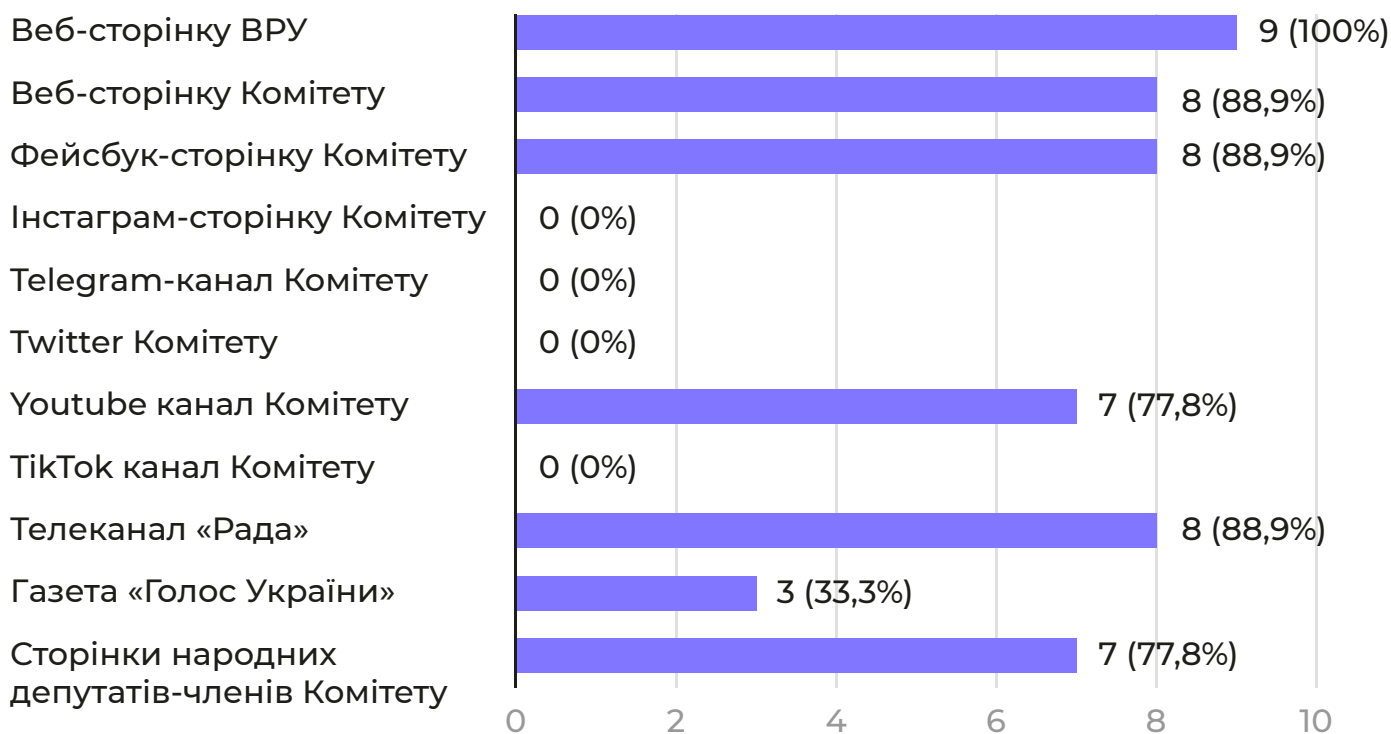
Комітети мають право за допомогою відповідних структурних підрозділів Апарату Верховної Ради України проводити пресконференції з питань, внесених до предметів їхнього відання.

Комітет активно висвітлює свою діяльність, має власний вебсайт: <https://kompek.rada.gov.ua>, сторінку в соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/EnergyCommitteeUA>, сторінку на YouTube <https://www.youtube.com/channel/UCW3w2G8OdKFheABYB9FenOA/>.

Усі опитані представники секретаріату комітету підтвердили, що про діяльність комітету можна дізнатися через вебсайт Верховної Ради України. На думку 88,89 % респондентів, інформацію про діяльність комітету можна також знайти на вебсторінці та фейсбук-сторінці комітету, а також на телеканалі «РАДА»; на ютуб-каналі комітету, на сторінках народних депутатів — членів комітету (про це вказали 77,78 % опитаних); у газеті «Голос України» (33,33 %).

Через які інформаційні канали та інструменти громадяни можуть дізнаватися про діяльність Комітету?

9 відповідей

Водночас 44,44 % респондентів зауважили, що фейсбук-сторінка комітету, ютуб-канал комітету (окрім вебсторінки ВРУ) не мають англійської версії. Решта опитуваних (33,33 %) не має інформації щодо цього питання.

У комітеті онлайн-трансляцію засідань комітету забезпечують на високому рівні. Таку думку висловила абсолютна більшість (100 %) опитуваних працівників комітету.

Понад половина працівників секретаріату комітету (55,56 %) зазначила, що інформацію про проходження законопроектів на засіданнях комітетів та пленарних засіданнях в усіх випадках висвітлюють на офіційних інформаційних ресурсах парламенту максимально повно й невідкладно після засідання. Третина респондентів (33,33 %) зазначила, що таку інформацію висвітлюють у всіх випадках, але не завжди вчасно.

Що стосується систематичного та оперативного оприлюднення інформації про діяльність комітету (стенограми засідань, протоколи, ухвалені рішення тощо) на вебсайтах комітету, то представники комітету висловили таку позицію. Понад половина респондентів (66,67 %) оцінила забезпечення виконання цього напряму на високому рівні (5 балів із 5), зазначивши, що інформацію оприлюднюють на вебсайті комітету в усіх випадках максимально повно та оперативно. Третина респондентів (33,33 %) оцінила цей вид висвітлення інформації про діяльність комітету на хорошому рівні (4 бали з 5).

Проекти порядку денних та матеріали до всіх питань порядку денного засідань комітету в усіх випадках надають завчасно напередодні засідання. Про це зазначила більшість працівників секретаріату комітету (55,56 %). Натомість 11,11 % опитуваних відповіли, що матеріали до всіх питань порядку денного засідань комітету надають не завжди завчасно напередодні засідання.

Участь у тренінгах та онлайн-курсах для комітетів Верховної Ради України

Працівники секретаріату комітету є державними службовцями. Щороку проводять оцінювання результатів їхньої службової діяльності, щоб визначити якість виконання поставлених завдань, а також щоб ухвалити рішення стосовно преміювання, планування їхньої кар'єри. Оцінювання проводять як на підставі показників результативності, ефективності та якості, так і щодо виконання індивідуальної програми професійного розвитку. Відповідно, щороку на основі визначених потреб у професійному навчанні державний службовець разом зі службою управління персоналом складає індивідуальну програму підвищення рівня професійної компетентності / індивідуальну програму професійного розвитку.

Органу державної влади важливо створювати й іншу мотивацію навчатися, крім оцінювання. Для цього треба провести ґрунтовну оцінку потреб та розробити тренінгові програми відповідно до запиту працівників Апарату. Тренінгові програми та курси повинні враховувати виклики сьогодення, мати гнучкий формат навчання й давати практичні знання. Станом на сьогодні професійне навчання (підвищення кваліфікації) працівників Апарату Верховної Ради України є одним з головних завдань Тренінгового центру (на правах відділу) Дослідницької служби Верховної Ради України.

Стосовно тренінгів, то 55,56 % опитаних виявили бажання пройти тренінги для навчання працівників секретаріату комітету: «Діяльність парламентських комітетів у порівняльній перспективі: міжнародний досвід» та «Оптимізація роботи державного службовця: ефективний таймменеджмент, розподіл обов'язків, використання технологій».

Також виявлено зацікавленість (44,44 % респондентів) щодо наступних тем для тренінгів: «Експертиза законопроектів на предмет відповідності вимогам Асоціації з ЄС: рекомендації для суб'єктів законодавчої ініціативи» й «Англійська мова для членів та працівників парламенту».

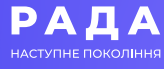
Крім того, у рамках інших цікавих тем деякі працівники комітету (22,22 %) виявили бажання пройти тренінг «Антикорупційна експертиза законопроектів: рекомендації для суб'єктів законодавчої ініціативи» та «Комунікація комітетів через соціальні мережі». Також 11,11 % працівників секретаріату комітету зацікавилися тренінгами «Ефективна робота народних депутатів в округах», «Практика публічних виступів» і «Самореалізація в професії та кар'єрне зростання: постановка цілей та їх досягнення».

Що стосується просвітницької діяльності під час роботи з громадянами, то працівники секретаріату комітету вказали на такі пріоритети. На думку працівників секретаріату, є потреба в друкованих матеріалах (бюлетенях, буклетах, брошурах, наліпках, інфографіці тощо) щодо:

- основ діяльності ВРУ та її комітетів — 55,56 %;
- роботи народних депутатів у рамках комітету — 55,56 %;
- звітної інформації про діяльність ВРУ, комітетів, депутатів — 22,22 %.

Третина працівників секретаріату (33,33 %) наголосила на потребі у відеоматеріалах (роліках, онлайн-курсах) щодо основ діяльності ВРУ та її комітетів, роботи народних депутатів у рамках комітету та звітної інформації про діяльність ВРУ, комітетів, народних депутатів. 22,22 % опитаних зазначили про необхідність допомоги в систематизації бази даних регіональних стейкхолдерів та налагодження співпраці з ними.

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ

